Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (23): Ερμηνεία της θείας Λειτουργίας (Άγιος Νικόλαος ο Καβάσιλας)

Date : 8 Ιανουαρίου, 2007

ΠΡΟΛΟΓΟΣ εκ της ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

Η ΘΕΙΑ Λειτουργία αποτελεί το κέντρο της ορθόδοξης λατρείας. Είναι το μεγαλύτερο μυστήριο της Εκκλησίας μας, το μυστήριο της παρουσίας του Χριστού ανάμεσά μας. Γι' αυτό και παραμένει πάντα η μοναδική ελπίδα αληθινής ζωής για τον άνθρωπο.
Στον πνευματικό χώρο της θείας Λειτουργίας μας εισάγει αριστοτεχνικά ο άγιος Νικόλαος Καβάσιλας, μεγάλος μυστικός θεολόγος και κορυφαίος θεωρητικός της λειτουργικοπνευματικής ζωής, ο σημαντικότερος εκπρόσωπος του ορθόδοξου ανθρωπισμού του 14ου αιώνα.
Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη γύρω στα 1322. Ανατράφηκε χριστιανικά από την ευσεβή μητέρα του, που μετά τη χηρεία της (1363) έγινε μοναχή, διδάχθηκε τα εγκύκλια γράμματα από τον λόγιο θείο του Νείλο Καβάσιλα, που αργότερα αναδείχθηκε σε μητροπολίτη Θεσσαλονίκης (1361-1363), και καλλιεργήθηκε πνευματικά μέσα στους ησυχαστικούς κύκλους της γενέτειράς του, που διευθύνονταν από το μαθητή του οσίου Γρηγορίου του Σιναίτη Ισίδωρο, τον κατοπινό οικουμενικό πατριάρχη (1347-1349).
Για εφτά περίπου χρόνια (1335-1342) σπούδασε στην Κωνσταντινούπολη φιλοσοφία, θεολογία, ρητορική, νομική, μαθηματικά και αστρονομία.
Στην πατρίδα του ξαναβρέθηκε στα χρόνια της επαναστάσεως και κυριαρχίας των Ζηλωτών (1342-1349), παίρνοντας ενεργό μέρος στις πολιτικές ζυμώσεις, καθώς και στα 1363-1364 για οικογενειακές υποθέσεις. Το υπόλοιπο και μεγαλύτερο μέρος της ζωής του το πέρασε στη Βασιλεύουσα, όπου, πέρα από την ενασχόλησή του με τα κοινά πράγματα -κοντά στ' άλλα διετέλεσε και σύμβουλος του αυτοκράτορα Ιωάννη ΣΤ' Καντακουζηνού (1347-1355)-, επιδόθηκε σε περαιτέρω μελέτες και στη συγγραφή. Τελικά, πάντως, αποσύρθηκε από τα εγκόσμια και, καθώς φαίνεται, έγινε μοναχός, ίσως και κληρικός. Κοιμήθηκε ειρηνικά μετά το 1391, πιθανότατα στη μονή των Μαγγάνων.
Στην τελευταία και ώριμη περίοδο της ζωής του ιερού Καβάσιλα ανήκουν τα δύο κύρια πνευματικά του έργα, «*Εις την θείαν λειτουργίαν*» και «*Περί της εν Χριστώ ζωής*», που είναι από τα λαμπρότερα κείμενα της χριστιανικής γραμματείας. Μια σύνθεση εκλεκτών αποσπασμάτων του πρώτου, σε νεοελληνική απόδοση, παρουσιάζεται στις επόμενες σελίδες.
Ο θεόπνευστος λόγος του αγίου ανοίγει τα πνευματικά μας μάτια, κάνοντάς μας ικανούς να πλησιάσουμε με αίσθηση ψυχής τη θεία Λειτουργία και να γίνουμε ουσιαστικοί συμμέτοχοί της, όχι παθητικοί θεατές της. Έτσι θα μπορέσουμε ν'

ανταποκριθούμε με επίγνωση στο ευφρόσυνο κάλεσμα που η μητέρα μας Εκκλησία επαναλαμβάνει σε κάθε ευχαριστιακή της σύναξη: «*Γεύσασθε και ίδετε ότι χρηστός ο Κύριος*».

Διαβάστε ολόκληρο το κείμενο πατώντας εδώ